

Handlingsplan: Bedre undervisning i trafikadfærd for professionelle erhvervschauffører

Denne handlingsplan er udarbejdet i et samarbejde mellem erhvervsskoler, AMU-centre og TUR. Vi har sammen ansvaret for de offentligt finansierede faglige uddannelser for professionelle chauffører, og vi vil med denne handlingsplan sikre, at disse uddannelser lever op til høje og fælles standarder.

Formål

I arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) og erhvervsuddannelserne (EUD) uddanner vi professionelle chauffører efter mål, som TUR på branchens vegne har bestemt.

Vores hensigt med denne handlingsplan er at stræbe efter at uddanne erhvervschauffører til nul ulykker og til sikker, økonomisk og hensynsfuld trafikadfærd.

Ud fra dette formål stilles der krav til skoler og undervisere, til kursister og lærlinge, og til TUR. Ved at leve op til disse krav kan vi sikre, at det offentlige uddannelsessystem leverer en kvalitet, der bidrager til målsætningen om en forbedring af færdselssikkerhed i Danmark og i EU.

Standard for køreuddannelse

Øvelseskørsel med varierende belæsning

Skolen sikrer sig, at alle i løbet af uddannelsen har kørt med varierende belæsning af køretøjet, både når der undervises i kørekort til lastbil (kategori C) og til vogntog (kategori C/E).

Øvelseskørsel med sættevognstog

På sigt vil skolen sørge for, at alle har kørt eller manøvreret med belæsset sættevogn, når der undervises i kørekort til vogntog, og TUR vil arbejde for, at dette indgår i såvel uddannelsesmål som i køreuddannelsen.

Standard for gennemførelse af risikolære og sikker trafikadfærd

Skolen udarbejder en standard for, hvordan den sikrer at køreuddannelsens elementer omkring risikolære og sikker trafikadfærd gennemføres på forsvarlig vis. TUR udarbejder vejledning til denne standard.

Standard for chaufføruddannelsernes øvrige elementer

Standard for en omfattende grunduddannelse

I den grundlæggende uddannelse af erhvervschauffører fylder selve køreuddannelse, således som den er fastlagt af myndighederne, kun en mindre del. Emner som køretøjskendskab, kundeservice, lastsikring, passagerkomfort, brug af IT, logistik, sikkerhed og arbejdsmiljø, mv. indgår med stor vægt i uddannelserne.

Skolen sikrer at også disse elementer når de fastlagte mål i uddannelserne, herunder ikke mindst målene omkring chaufførsikkerhed og lastsikring.

Holdningsbearbejdning

De grundlæggende uddannelser har ligeledes som formål at medvirke til en holdningsbearbejdning af de kommende erhvervschauffører.

I AMUs grunduddannelse er der fastsat en række mål, men i det nye AMU er der ikke fastsat rammer for tidsforbruget for at nå hvert enkelt mål. Alle kursister skal fortsat nå alle uddannelsens mål, men den nye fleksibilitet giver mulighed for i større omfang at prioritere holdningsbearbejdning. Det skal skolen og dens undervisere aktivt udnytte i de tilfælde og over for de deltagere, hvor det er muligt at nå uddannelsens øvrige mål på kortere tid. Det kan fx ske ved anvendelse af spil, som sætter deltagerne i situationer, hvor det holdningsmæssige er i centrum.

Standard for professionel chaufføradfærd

Skolen udarbejder et sæt spilleregler for kursisters og lærlinges adfærd på skolen og som kommende erhvervschauffør, som især betoner den professionelle holdning til sikkerhed og trafikadfærd, som bør præge den kommende professionelle chauffører.

Skolen håndhæver disse spilleregler således, at ikke alle nødvendigvis gennemfører deres uddannelse, ligesom kursister og lærlinge, der ikke når uddannelsens mål, ikke skal have udstedt kursusbevis eller skolevejledning.

Skolen sørger for, at disse spilleregler behandles og godkendes af det Lokale Uddannelsesudvalg.

TUR udarbejder vejledning til denne standard, og skolerne og TUR drøfter i fællesskab "best practice" for denne standard.

Gennemsyn af alle chaufføruddannelsernes mål

TUR vil i 2004 – i samarbejde med eksperter fra skolerne og branchen – gennemgå alle mål i chaufføruddannelserne med henblik på at justere målene, således at denne handlingsplans formål fremmes. Der indlægges bl.a. mål, som sikrer øvelseskørsel med varierende belæsning.

Udvikling af undervisernes kvalifikationer

Løbende kvalificering af undervisere i chaufføruddannelsen

Skolen sørger for en løbende kvalificering af sine undervisere, blandt andet ved at sende undervisere på det årlige seminar for undervisere på chaufføruddannelserne, som TUR arrangerer.

På dette seminar samles erfaringer med gode tiltag op og formidles ("best practice"), ligesom skolernes standarder diskuteres. Seminaret vil få deltagelse fra branchens organisation samt af institutioner, der arbejder med trafikikkerhed og forskning inden for området.

TUR udgiver efterfølgende et seminarmateriale, som kan anvendes til den interne videreformidling på skolen.

Politik for sikker og hensynsfuld trafikadfærd

Skolen udarbejder en politik for skolens undervisere og medarbejdere om sikker og hensynsfuld færd i trafikken.

Forum for undervisere om trafikadfærd, færdselssikkerhed og chaufførkvalificering

TUR åbner på sin hjemmeside et forum, hvor organiseret erfaringsudveksling kan foregå for undervisere om trafikadfærd, færdselssikkerhed og chaufførkvalificering. TUR stiller redaktør til rådighed.

Erhvervspraktik for undervisere

Skolen giver sine undervisere mulighed for at komme i erhvervspraktik, således at undviserne holder sig ajour med udviklingen inden for transportområdet.

TUR og skolerne vil i fællesskab etablere et samarbejde om at søge at åbne mulighed for, at undviserne kan komme i uddannelsespraktik af kortere varighed hos

- Lokale myndigheder med opgaver inden for trafikikkerhed
- Politiet

- Ambulancevæsen og redningskorps
- Havarikommission
- Internationale samarbejdspartnere

Samarbejde om adgang til lokale havari- og ulykkesrapporter

TUR undersøger muligheden for, at der lokalt kan etableres et samarbejde mellem skolerne og de lokale myndigheder, som giver skolernes undervisere adgang til lokale havari- og ulykkesrapporter, således at disse kan anvendes i undervisningen til at holdningsbearbejde kursister og lærlinge.

Udstyr, materiel og faciliteter på chaufføruddannelserne

TUR udarbejder forslag til standard for udstyr, materiel og faciliteter, der som minimum bør være til stede for at gennemføre kvalificeret chaufføruddannelse. Standarden drøftes med skolerne i fællesskab inden tiltrædelse.

Udfordringer og udvikling

Udviklingsarbejde

TUR og skolerne vil udvikle og afprøve nye metoder til at uddanne erhvervschauffører til nul ulykker og til sikker, økonomisk og hensynsfuld trafikadfærd. Det drejer sig fx om:

- Nye køretekniske uddannelser, der ligger vægt på defensiv kørestil
- Nye undervisningsmetoder, hvor der i højere grad bygges på lærerige praktiske oplevelser, som fx i opbyggede handlebaner.
- Nye metoder til måling og dokumentation af køreprofil for den enkelte chauffør, fx ved hjælp af datafangst fra køretøjets databus.
- Afprøvning af køretøjssimulator og afdækning af dens anvendelsesområder.
- Forbedring af det interaktive program om køre/hviletid. TUR vil ved hjælp af sine organisationer søge at udbrede dette program til alle virksomheder i branchen.

TUR og skolerne vil gennem systematisk udviklingsarbejde afdække de forhold, der har betydning for sikker trafikadfærd og vil udvikle uddannelser, der inddrager disse forhold, samt sørge for, at disse forhold inddrages i opkvalificeringen af underviserne.

International konference

TUR vil tage initiativ til, at der årligt afholdes en international konference under titlen "Training Professional Drivers for Improved Road Safety". Den første konferences hovedtema bliver implementering af det nye EU-direktiv om chaufføruddannelse i Europa.

Konferencen arrangeres i samarbejde med Eurotra, som er TURs europæiske samarbejdspartner med organisationer fra 21 europæiske lande.

Den første konference i 2004 afholdes i Danmark d. 3. - 4. november på AMU-center Djursland, der har et af Europas bedste køretekniske anlæg.

Konferencen henvender sig til undervisere og planlæggere på uddannelsesinstitutioner for erhvervschauffører, til arbejdsmarkedets parter, til myndigheder samt til andre organisationer, der beskæftiger sig med trafiksikkerhed.

Perspektiver

Skolerne og TUR vil arbejde for, at der skabes en kultur blandt erhvervschauffører, hvor korrekt lastsikring og hensynsfuld trafikadfærd er hverdagsemner, som alle professionelle chauffører forholder sig til og diskuterer.

Skolerne og TUR vil på denne måde arbejde for at fremme faglig selvbevidsthed og stolthed blandt erhvervschauffører, der sætter en ære i at udføre deres erhverv sikkert, økonomisk og hensynsfuldt.

Tiltrædelse

Uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og/eller erhvervsuddannelser (EUD) kan tiltræde denne handlingsplan og dens standarder pr. 1. april 2004.

TUR vil invitere de nye private udbydere til at tiltræde denne handlingsplan.

TUR og de tiltrædende uddannelsesinstitutioner indbyder Folketingets Trafik- og Uddannelsesudvalg til et statusmøde inden sommerferien 2004.

Kvalitetssikring

Den enkelte skole begynder efter tiltrædelsen af denne handlingsplan udarbejdelse af sine standarder og retningslinier. Skolen kan søge vejledning hos TUR.

Det anbefales skolen at inddrage sin bestyrelse i beslutningsprocessen.

På den årlige konference gennemgås denne handlingsplan og målopfyldelsen vurderes.

Skolerne fremlægger deres standarder for Det lokale uddannelsesudvalg, og TURs parter behandler gennemførelse af denne plan hvert halve år.

TUR inviterer hvert år 4 af de tiltrædende skoler til en dialog om handlingsplanens gennemførelse. Denne dialog omfatter både ledelse og undervisere.

TUR inviterer hvert år Foreningen af skoleledere ved de tekniske skoler/MTL - udvalget og foreningen af forstandere ved AMU til en dialog om handlingsplanens gennemførelse.

Både skolen og TUR kan anvende denne handlingsplan i sin markedsføring og som politisk markering, både lokalt og nationalt.

TUR vil offentliggøre hvilke skoler, der har tiltrådt denne handlingsplan.

Resumé

Skolen

- Sørger for, at kommende erhvervschauffører har ført køretøjer med varierende belæsning
- Udarbejder standard for gennemførelse af risikolære og sikker trafikadfærd
- Udarbejder standard for en omfattende grunduddannelse
- Udarbejder standard for professionel chaufføradfærd
- Sørger for løbende kvalificering af undervisere i chaufføruddannelsen
- Udarbejder retningslinier for reaktion over for alvorlige trafikforseelser, foretaget af egne medarbejdere
- Sørger for erhvervspraktik for sine undervisere
- Deltager i formuleringen af en fælles standard for udstyr, materiel og faciliteter i chaufføruddannelsen
- Deltager i udviklingsarbejde
- Foreligger disse standarder og retningslinier for Det lokale Uddannelsesudvalg, og drøfter disse med andre skoler og TUR

TUR

- Udarbejder vejledning til standard for gennemførelse af risikolære og sikker trafikadfærd i køreuddannelsen
- Udarbejder vejledning til standard for professionel chaufføradfærd
- Foretager et gennemsyn af alle chaufføruddannelsernes mål i løbet af 2004
- Afholder årlig konference for skolernes undervisere med deltagelse af arbejdsmarkedets parter og institutioner, der beskæftiger sig med trafiksikkerhed og -adfærd

- Åbner et forum for undervisere om trafikadfærd, færdselssikkerhed og chaufførkvalificering
- Undersøger muligheden for at skolerne kan få adgang til lokale havari- og ulykkesrapporter
- Udarbejder forslag til standard for udstyr, materiel og faciliteter
- Vil arbejde for at skaffe udviklingsmidler
- Gennemfører dialogmøder med 4 af de tiltrædende skoler årligt.
- Afholder et årligt dialogmøde med forstanderforeningerne om handlingsplanen
- Vil tage initiativ til afholdelse af international konference og undervisning i bedre trafikadfærd
- Organiserer redegørelse overfor Folketingets Trafik- og Uddannelsesudvalg inden sommerferien 2004.

18. maj 2004